

Vlaams
Parlement

ingediend op **827** (2020-2021) – Nr. 3
21 juni 2021 (2020-2021)

Amendementen

op het ontwerp van decreet

over het onderwijs XXXI

Documenten in het dossier:
827 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

Amendementen.....	3
Bijlage: Advies van de Raad van State op de ontwerpen van amendement	11

AMENDEMENT Nr. 9**voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 92/1 (nieuw)

Een artikel 92/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 92/1. In hetzelfde decreet wordt een artikel 87ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 87ter. Aan scholen voor buitengewoon basisonderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel, in toepassing van de artikelen 172quinquies en 172quinquies/1, wordt voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toegekend in functie van het professionaliseren van ondersteuners. Voor het begrotingsjaar 2021 gaat het om 957.284 euro en voor het begrotingsjaar 2022 gaat het om 1.915.237 euro. De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering. De Vlaamse Regering legt daartoe het verdelingsmechanisme over de scholen, de toepassingsmodaliteiten en de modaliteiten met betrekking tot het lokaal sociaal overleg vast."."

VERANTWOORDING

Het is belangrijk dat ondersteuners beschikken over voldoende expertise (handicapspecifiek, onderwijskundig, inclusie en coaching). In functie van hun professionalisering op die aspecten, bieden we ondersteuners in het schooljaar 2021-2022 mogelijkheden voor het opdoen van gerichte praktijkervaring in zowel het gewoon als het buitengewoon onderwijs en netoverschrijdend. Het streven is om een kwart van de ondersteuners de mogelijkheid te geven om een professionaliseringservaring op te doen. Met de beschikbare middelen komt dat er op neer dat één vte (voltijdequivalent) de vervanging kan doen voor ongeveer tien collega-ondersteuners die zich gedurende een drietal weken professionaliseren.

Daartoe ontvangen de scholen voor buitengewoon onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel en ondersteuners in dienst hebben, extra werkingsbudget in het begrotingsjaar 2021 en 2022. De personeelsleden worden aangesteld ten laste van het extra werkingsbudget.

De verdeling van dat extra werkingsbudget over de scholen voor buitengewoon onderwijs, de verdere modaliteiten en de geplogenheden voor lokaal sociaal overleg worden vastgelegd door de Vlaamse Regering.

Artikel 92/1 heeft uitwerking met ingang van 15 augustus 2021 om de uitbetaling van het werkingsbudget 2021 uiterlijk op 31 augustus 2021 mogelijk te maken.

AMENDEMENT Nr. 10**voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 136

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 136. Aan artikel 39 van hetzelfde decreet, gewijzigd door de decreten van 23 maart 2018 en 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° een paragraaf 5/1 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5/1. Tijdens de eerste twee schooljaren van inwerkingtreding van bij decreet of besluit vastgelegde onderwijsdoelen, kan het niet of niet in voldoende mate

bereiken of nastreven, naargelang van het geval, van die onderwijsdoelen, niet leiden tot een advies als vermeld in paragraaf 5, eerste lid, 2°.”;

2° *een paragraaf 6 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:*

“§6. Voor het basis- en secundair onderwijs zijn volgende evaluaties van het gelijkeonderwijskansenbeleid mogelijk:

1° *een positieve evaluatie: dit heeft als gevolg dat de school het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken, alsook, naargelang het geval, de SES-lestijden, de aanvullende lestijden, de extra uren-leraar of de extra lesuren ontvangt tot de daaropvolgende schooldoorlichting, conform de berekeningen gebaseerd op, naargelang het geval, artikel 85, §2, 134 en 139ter decies van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 227, 235, 249 of 319 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*

2° *een negatieve evaluatie: dit heeft als gevolg dat de school een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning moet aangaan. Als de eerstvolgende evaluatie door de onderwijsinspectie opnieuw negatief is, dan ontvangt de school vanaf het daaropvolgend schooljaar, slechts de helft van het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken, alsook, naargelang het geval, de helft van het aantal SES-lestijden, aanvullende lestijden, extra uren-leraar of extra lesuren waarop ze normaliter recht heeft en dat tot en met het schooljaar waarin een evaluatie positief is. De onderwijsinspectie evalueert de school opnieuw binnen een termijn van 1 jaar.”.*

VERANTWOORDING

Onderwijsdoelen worden vastgelegd enerzijds door de overheid en anderzijds door de onderwijsverstrekkers. Wat de onderwijsdoelen vastgelegd door de overheid betreft, zijn dat, naargelang van het onderwijsniveau, de vorm van onderwijs en het structuuronderdeel of groep van structuuronderdelen: eindtermen met inbegrip van eindtermen basisgeletterdheid, uitbreidingsdoelen Nederlands, specifieke eindtermen, ontwikkelingsdoelen, basiscompetenties, competenties gebaseerd op beroepskwalificaties en/of deelkwalificaties.

De implementatie van nieuwe onderwijsdoelen vereist voor de onderwijsverstrekkers in het algemeen en voor leraren en lerarenteams in het bijzonder, lokaal niet alleen een grondige voorbereiding, maar ook een mogelijkheid tot evaluatie, reflectie en bijsturing. Vandaar dat decretaal een tweejarige gedoogperiode wordt ingevoerd waarin de vaststelling bij doorlichting dat nieuwe onderwijsdoelen niet of onvoldoende worden bereikt of nagestreefd, naargelang van het geval, niet kan leiden tot een ongunstig advies van de onderwijsinspectie na een doorlichting. Daarmee wordt een reeds bestaande praktijk van de onderwijsinspectie decretaal verankerd. De decretale verankering van deze gedoogperiode moet naar het onderwijsveld rechtszekerheid bieden in afwachting dat de uitvoering van de nieuwe onderwijsdoelen op kruissnelheid is gekomen.

Desbetreffende decretale verankering gebeurt door toevoeging van een paragraaf in artikel 39 van het Kwaliteitsdecreet. Aangezien artikel 136 van het ontwerp van Onderwijsdecreet XXXI reeds voorziet in de toevoeging van een paragraaf in dat artikel 39, wordt in dit amendement artikel 136 om legistiek-technische redenen volledig hernomen.

Dit artikel treedt in werking op 1 september 2021.

AMENDEMENT Nr. 11**voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 154/1 (nieuw)

Een artikel 154/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 154/1. Aan artikel 146 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 26 januari 2018, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. In afwijking van de termijnen, bepaald in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 3, eerste lid, gelden de volgende termijnen met betrekking tot een aanvraag tot gelijkwaardigheid van vervangende eindtermen voor de door het Vlaams Parlement goedgekeurde eindtermen van de tweede graad die een schoolbestuur geacht wordt in het kader van de modernisering van het secundair onderwijs geleidelijk toe te passen vanaf 1 september 2021:

- 1° de indiening van de aanvraag voor het schooljaar 2020-2021 gebeurt uiterlijk drie maanden na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde onderwijsdoelen van de tweede graad;*
- 2° de Vlaamse Regering beslist uiterlijk vier maanden na indiening van de aanvraag.*

Tijdens het schooljaar 2021-2022 wordt gedoogd dat de aanvrager nog met de oude eindtermen of, in voorkomend geval, de oude vervangende eindtermen werkt."

VERANTWOORDING

Het decreet betreffende de vernieuwde eindtermen voor de tweede en derde graad van het secundair onderwijs werd in februari 2021 goedgekeurd in het Vlaams Parlement. Het decreet treedt in werking vanaf 1 september 2021 voor het eerste leerjaar van de tweede graad.

Er is een mogelijkheid voor schoolbesturen om een aanvraag te doen tot gelijkwaardigheid voor vervangende eindtermen. Artikel 146, §1, van de codex bepaalt dat een aanvraag tot gelijkwaardigheid uiterlijk op 1 september van het voorafgaande schooljaar moet worden ingediend. Aangezien over de eindtermen op dat moment nog niet was gestemd in het parlement, was dat niet mogelijk. Daarom wordt nu bepaald wat de termijn is waarbinnen schoolbesturen dergelijke aanvraag moeten doen voor het schooljaar 2021-2022. De termijn wordt bepaald op drie maanden, te rekenen vanaf de bekendmaking van het decreet in het Belgisch Staatsblad. Ook voor de beslissing van de Vlaamse Regering over die aanvraag is een afwijkende termijn bepaald. Die wordt vastgesteld op vier maanden, te rekenen vanaf de indiening van de aanvraag. Dat stemt overeen met de reguliere termijn, waarbij de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 december beslist over aanvragen die voor 1 september zijn ingediend.

Om aan de erkenningsvoorwaarden te voldoen, moeten deze scholen in het schooljaar 2021-2022 nog de mogelijkheid hebben om te werken met de oude eindtermen of de oude vervangende eindtermen.

Dit artikel treedt in werking op 26 mei 2021.

AMENDEMENT Nr. 12**voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 154/2 (nieuw)

Een artikel 154/2 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 154/2. In artikel 147/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 26 januari 2018, wordt aan paragraaf 2 een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van paragraaf 1, derde lid, mag in het schooljaar 2022-2023 een schoolbestuur leerplannen toepassen die, in voorkomend geval, aansluiten bij de door het Vlaams Parlement goedgekeurde vervangende eindtermen van de tweede graad, vermeld in artikel 146, §5, zonder dat die leerplannen door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd."."

VERANTWOORDING

Indien een aanvraag tot gelijkwaardigheid van vervangende eindtermen voor de tweede en derde graad secundair onderwijs wordt ingewilligd door de Vlaamse Regering, zal dat pas eind 2021 gebeuren. Daarna volgt nog een goedkeuringsdecreet binnen de zes maanden. De leerplannen die daarop aansluiten, kunnen qua timing onmogelijk door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd vóór de start van het schooljaar 2022-2023. Daarom wordt in een overgangsjaar 2022-2023 voorzien waarin scholen weliswaar met leerplannen werken die op de nieuwe vervangende eindtermen zijn gebaseerd, maar zonder dat die leerplannen voorafgaand zijn goedgekeurd.

Dit artikel treedt in werking op 1 september 2021.

AMENDEMENT Nr. 13**voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 178/1 (nieuw)

Een artikel 178/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 178/1. In paragraaf 1 van artikel 314/1 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt de zinsnede "2019-2020 en 2020-2021", vervangen door de zinsnede "2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022"."

VERANTWOORDING

Via artikel 314/1 tot en met 314/4 uit de Codex Secundair Onderwijs werd aan scholen voor buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, type 3, de mogelijkheid gegeven om lesuren over te dragen naar een instantie die ervaring heeft met het omgaan met de doelgroep leerlingen met ernstige gedrags- of emotionele stoornissen. Die mogelijkheid werd in 2013 tijdelijk opgestart om aan scholen de mogelijkheid te geven om expertise op te doen. Sindsdien wordt het project jaarlijks verlengd. Er is één school, TAnde, die een beroep doet op die mogelijkheid. Met het voorliggende artikel wordt de mogelijkheid om een beperkt aantal lesuren om te zetten in middelen, nog een laatste schooljaar verlengd. Dat laat toe om de bestaande samenwerking binnen TAnde nog één schooljaar voort te zetten. Binnen dit schooljaar dient de school in te zetten op een verduurzaming van de huidige samenwerking, buiten deze decretale afwijking.

Artikel 178/1 treedt in werking op 1 september 2021.

AMENDEMENT Nr. 14**voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 178/2 (nieuw)

Een artikel 178/2 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 178/2. In artikel 314/4 van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, wordt het getal "2021" vervangen door het getal "2022"."

VERANTWOORDING

Via artikel 314/1 tot en met 314/4 uit de Codex Secundair Onderwijs werd aan scholen voor buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 1, type 3, de mogelijkheid gegeven om lesuren over te dragen naar een instantie die ervaring heeft met het omgaan met de doelgroep leerlingen met ernstige gedrags- of emotionele stoornissen. Die mogelijkheid werd in 2013 tijdelijk opgestart om aan scholen de mogelijkheid te geven om expertise op te doen. Sindsdien wordt het project jaarlijks verlengd. Er is één school, TAnde, die een beroep doet op die mogelijkheid. Met het voorliggende artikel wordt de mogelijkheid om een beperkt aantal lesuren om te zetten in middelen, nog een laatste schooljaar verlengd. Dat laat toe om de bestaande samenwerking binnen TAnde nog één schooljaar voort te zetten. Binnen dit schooljaar dient de school in te zetten op een verduurzaming van de huidige samenwerking, buiten deze decretale afwijking.

Artikel 178/2 treedt in werking op 1 september 2021.

AMENDEMENT Nr. 15**voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 184/1 (nieuw)

Een artikel 184/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 184/1. In dezelfde codex wordt een artikel 330/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 330/4. Aan scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel, in toepassing van artikel 314/8 en 314/9, wordt voor het schooljaar 2021-2022 eenmalig een budget toegekend in functie van het professionaliseren van ondersteuners. Voor het begrotingsjaar 2021 gaat het om 475.716 euro en voor begrotingsjaar 2022 gaat het om 951.763 euro. De middelen worden ingezet voor de aanstelling van personeelsleden in het schooljaar 2021-2022 die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering. De Vlaamse Regering legt daartoe het verdelingsmechanisme over de scholen, de toepassingsmodaliteiten en de modaliteiten met betrekking tot het lokaal sociaal overleg vast."."

VERANTWOORDING

Het is belangrijk dat ondersteuners beschikken over voldoende expertise (handicapspecifiek, onderwijskundig, inclusie en coaching). In functie van hun professionalisering op die aspecten, bieden we ondersteuners in het schooljaar 2021-2022 mogelijkheden voor het opdoen van gerichte praktijkervaring in zowel het gewoon als het buitengewoon onderwijs en netoverschrijdend. Het streven is om een kwart van de ondersteuners de mogelijkheid te geven om een professionaliseringservaring op te doen. Met de beschikbare middelen komt dat er op neer dat één vte (voltijdequivalent) de vervanging kan doen voor ongeveer tien collega-ondersteuners die zich gedurende een drietal weken professionaliseren.

Daartoe ontvangen de scholen voor buitengewoon onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel en ondersteuners in dienst hebben, extra werkingsbudget in het begrotingsjaar 2021 en 2022. De personeelsleden worden aangesteld ten laste van het extra werkingsbudget.

De verdeling van dat extra werkingsbudget over de scholen voor buitengewoon onderwijs, de verdere modaliteiten en de geplogenheden voor lokaal sociaal overleg worden vastgelegd door de Vlaamse Regering.

Artikel 184/1 heeft uitwerking met ingang van 15 augustus 2021 om de uitbetaling van het werkingsbudget 2021 uiterlijk op 31 augustus 2021 mogelijk te maken.

AMENDEMENT Nr. 16

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 188/1 (nieuw)

Een artikel 188/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 188/1. In artikel II.113, §4, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 4 mei 2018 en gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt de zinsnede "van licentiaat of ingenieur, behaald voor het academiejaar 2004-2005, in afwijking van paragraaf 2" vervangen door de zinsnede "dat gelijkgeschakeld is met de graad van master, vermeld in artikel II.377 en in artikel II.378, §1, tweede en derde lid, in afwijking van paragraaf 2 van dit artikel";*
- 2° in het vierde lid worden tussen de zinsnede "bachelordiploma," en de zinsnede ", behaald in een kunstopleiding" de woorden "of een diploma gelijkgeschakeld met de graad van master" ingevoegd."*

VERANTWOORDING

In het academiejaar 2019-2020 gingen de hervormde lerarenopleidingen van start. Eén van de nieuwe opleidingen is de verkorte educatieve bachelor secundair onderwijs zonder onderwijsvakken. Deze opleiding vervangt deels de specifieke lerarenopleiding die niet langer aangeboden wordt, en richt zich specifiek op studenten die al een bachelordiploma behaalden en in de materie van hun bachelordiploma willen gaan lesgeven.

Kandidaat-leraren die in het bezit zijn van een professioneel of academisch bachelordiploma kunnen starten in dit traject (zie artikel II.113, §4, van de Codex Hoger Onderwijs). Kandidaat-leraren met een masterdiploma kunnen dus ook starten indien zij in hun opleidingstraject eerst de graad van bachelor behaalden. Zijinstromers met een diploma van licentiaat echter konden dit tot september 2020 niet. Deze groep heeft immers meestal geen bachelordiploma, maar wel een kandidatuursdiploma, en de jure is dat kandidatuursdiploma niet gelijkgeschakeld met de graad van bachelor (artikel II. 377, Codex Hoger Onderwijs). Dezelfde problematiek geldt voor burgerlijk en industrieel ingenieurs die vóór de bama-hervorming hun diploma behaalden (bama: bachelor-master). Zij kregen op die manier niet dezelfde keuzeopties als recenter afgestudeerden.

Om deze groep wel dezelfde keuzeopties te geven, werd met het decreet van 3 juli 2020 over het onderwijs XXX een zin toegevoegd aan artikel II.113, §4, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs:

"Tot en met het academiejaar 2022-2023 kan ook een student die beschikt over een diploma van licentiaat of ingenieur, behaald voor het academiejaar 2004-2005, in afwijking van paragraaf 2, een diploma van de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs behalen zonder de vermelding van onderwijsvakken."

Deze zin geeft evenwel niet alle potentiële kandidaat-leraren met een diploma van licentiaat of ingenieur toegang tot de verkorte educatieve bacheloropleiding zonder onderwijsvakken. De invoering van de bama-structuur is immers gradueel gebeurd. In het academiejaar 2004-2005 zijn de bachelor- en masteropleidingen van start gegaan, maar ook na dat academiejaar werden nog licentiaatsdiploma's en diploma's van ingenieur uitgereikt.

Daarnaast zijn er nog andere diploma's gelijkgesteld aan de graad van master, die niet gevat zijn in de huidige formulering. Apothekers, artsen, tandartsen, dierenartsen en meesters in de kunsten bijvoorbeeld kunnen, volgens de huidige regelgeving, geen educatieve bacheloropleiding volgen zonder vermelding van onderwijsvakken. Kandidaat-leraren die hun diploma behaalden na de bama-hervorming, kunnen dat wel. Het huidige artikel zorgt dus nog steeds voor een ongelijkheid.

Met dit artikel willen we het mogelijk maken dat alle diploma's die gelijkgeschakeld werden met de graad van master, kunnen starten in een verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs zonder onderwijsvakken. Op die manier krijgt deze groep studenten dezelfde rechten als recenter afgestudeerden.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 september 2020, met terugwerkende kracht. Dit is de meest aangewezen en volledige manier om de ongelijkheid die er bestaat sinds 1 september 2020, weg te werken.

AMENDEMENT Nr. 17

voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 233

Paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

"§1. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2021, met uitzondering van artikel 75, 3°, artikel 107, 139, 3°, artikel 157, 165, 174, 199 en 200, die in werking treden op 1 januari 2022.

Artikel 211 heeft uitwerking met ingang van 1 september 1997.

Artikel 127, 128, 205, 206 en 207 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2019.

Artikel 93, 112, 116, 126, 188/1, 220 en 228 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2020.

Artikel 41 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2021.

Artikel 121 heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2021.

Artikel 154/1 heeft uitwerking met ingang van 26 mei 2021.

Artikel 36, 37, 38, 70, 71, 72, 117 en 118 hebben uitwerking met ingang van 1 juni 2021.

Artikel 92/1 en 184/1 hebben uitwerking met ingang van 15 augustus 2021."

VERANTWOORDING

Naar aanleiding van het advies nummer 69.484/1 van de Raad van State van 7 juni 2021 over de inwerkingtreding bij regeringsamendement nummer 1, 2 en 4 wordt een nieuw regeringsamendement toegevoegd. Het advies van de Raad van State gaf aan dat een bijkomende inwerkingstredingsbepaling noodzakelijk was. Dit regeringsamendement regelt de inwerkingtreding van de artikelen in de hiervoor vermelde regeringsamendementen.

BIJLAGE:
Advies van de Raad van State op de ontwerpen van amendement

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 69.484/1

van 7 juni 2021

over

amendementen op het ontwerp van decreet ‘over het
onderwijs XXXI’

Op 31 mei 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over amendementen op het ontwerp van decreet ‘over het onderwijs XXXI’.

De amendementen zijn door de eerste kamer onderzocht op 2 juni 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 juni 2021.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De spoedeisendheid wordt in de adviesaanvraag gemotiveerd:

“door de omstandigheid dat de regeringsamendementen moeten ingaan op 1 september 2021 of met terugwerkende kracht zoals omschreven en verantwoord in de toelichting bij de betrokken artikelen”.

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

ONDERZOEK VAN DE AMENDEMENTEN

Amendement nr. 1

3.1. Amendement nr. 1 beoogt in het ontwerp van decreet ‘over het onderwijs XXXI’ twee bepalingen op te nemen die moeten worden ingevoegd in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, resp. de Codex secundair onderwijs van 17 december 2010. Beide in te voegen bepalingen machtigen de Vlaamse Regering om wat betreft het extra werkingsbudget voor de scholen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs “het verdelingsmechanisme over de scholen[,] de toepassingsmodaliteiten en de modaliteiten met betrekking tot het lokaal overleg vast [te leggen]”.

3.2. Artikel 24, § 5, van de Grondwet bepaalt dat de inrichting, de erkenning of de subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof² drukt deze bepaling de wil van de Grondwetgever uit om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten of elementen van het onderwijs, wat de inrichting, erkenning of subsidiëring ervan betreft, doch verbiedt die bepaling niet dat onder bepaalde voorwaarden opdrachten aan andere overheden worden toevertrouwd. Die grondwettelijke bepaling vereist dat de door de decreetgever verleende delegaties alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de door hem vastgestelde beginselen. De gemeenschapsregering of een andere overheid zou

¹ Aangezien het om amendementen op een ontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijvoorbeeld GwH 15 maart 2011, nr. 40/2011, B.6.3, en GwH 12 juni 2012, nr. 72/2012, B.4.

daarmee de onnauwkeurigheid van die beginselen niet kunnen opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet kunnen verfijnen.

De tekst van artikel 24, § 5, heeft een algemene draagwijdte. Hij maakt geen enkel onderscheid en bevat geen enkele beperking met betrekking tot de draagwijdte van het begrip “inrichting” of “subsidiëring”, wat betekent dat elke hervorming betreffende de inrichting of subsidiëring van het onderwijs, ongeacht het doel ervan, zelfs indien zij in de tijd is beperkt, slechts bij decreet kan worden geregeld.³ Het feit dat het hier om een “tijdelijk” – want eenmalig – financieringsmechanisme gaat, doet derhalve geen afbreuk aan de toepasselijkheid en de draagwijdte van het wettigheidsbeginsel.

3.3. De vraag rijst of de machtigingen in het amendement in overeenstemming zijn met het wettigheidsbeginsel neergelegd in artikel 24, § 5, van de Grondwet.

Daarvoor moet nagegaan worden of de decreetgever wel alle essentiële elementen van het financieringsmechanisme heeft bepaald en de Vlaamse Regering niet machtigt om de onnauwkeurigheid van de decretale beginselen op te vangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes te verfijnen.

De decreetgever heeft in het bijzonder de volgende elementen bepaald:

- de scholen waarop de maatregel van toepassing is (scholen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs die actief zijn in het ondersteuningsmodel);
- de periode waarin de maatregel van toepassing is (schooljaar 2021-22);
- het doel van de extra middelen (in functie van het professionaliseren van ondersteuners), zij het dat de omschrijving daarvan zeer vaag is;
- de wijze waarop de middelen moeten worden aangewend (aanstelling van personeelsleden die ondersteuners vervangen tijdens een periode van professionalisering);
- het totale budget dat op het “Vlaamse niveau” voor de maatregel wordt uitgetrokken;
- het feit dat de Vlaamse Regering “modaliteiten” (lees: nadere regels) m.b.t. het lokaal sociaal overleg moet vaststellen.

Voor zover de Vlaamse Regering bij het bepalen van het verdelingsmechanisme enkel rekening houdt met criteria die rechtstreeks voortvloeien uit deze elementen (bijv. aantal te vervangen personeelsleden, het voeren van lokaal overleg, ...), is de machtiging aanvaardbaar. In dat geval onthoudt de Vlaamse Regering er zich immers van om de onnauwkeurigheid van de decretale beginselen op te vangen of om onvoldoende omstandige beleidskeuzes te verfijnen. Als de verdelingscriteria evenwel rekening houden met nieuwe elementen (zoals bijv. het behoren tot een bepaald onderwijsnet, het aantal leerlingen met bepaalde leerlingenkenmerken, ...) zou een dergelijke machtiging op gespannen voet staan met het legaliteitsbeginsel. Voor zover de indiener

³ Zie bijv. GwH 4 juni 2020, nr. 81/2020, B.12.3.

van het amendement de eerste hypothese voor ogen heeft, verdient het aanbeveling om zulks in de loop van de verdere parlementaire behandeling van het ontwerp van decreet te verduidelijken. In de andere hypothese zullen deze verdelingscriteria evenwel in de voorgestelde decretale bepaling zelf moeten worden opgenomen.

4. In de verantwoording van het amendement wordt gesteld dat de ingevoegde artikelen “uitwerking [hebben] met ingang van 15 augustus 2021”, dit om de uitbetaling van het extra werkingsbudget uiterlijk op 31 augustus 2021 mogelijk te maken.

De beoogde datum van inwerkingtreding blijkt evenwel niet uit de tekst van het ontwerp van decreet zoals het is ingediend in het Vlaams Parlement.⁴ Uit artikel 233, § 1, van dat ontwerp blijkt dat alle artikelen die niet uitdrukkelijk in die bepaling zijn opgesomd, in werking treden op 1 september 2021. Als het daadwerkelijk de bedoeling is om de in te voegen bepalingen in werking te laten treden op 15 augustus 2021, zoals de gemachtigde bevestigde, zal ook artikel 233 van het ontwerp moeten worden geamendeerd.

Amendement nr. 2

5. Uit de verantwoording van het amendement blijkt dat het voorgestelde artikel 146, § 5, van de Codex secundair onderwijs bedoeld is voor aanvragen tot afwijking voor het schooljaar 2021-22. Dit blijkt evenwel niet voldoende duidelijk uit de tekst van de bepaling zelf. De inleidende zin, gelezen in samenhang met punt 1°, wekt daarentegen de indruk dat slechts een afwijking kan worden gevraagd van de goedgekeurde eindtermen van de tweede graad die toepasselijk zijn vanaf 1 september 2021 “uiterlijk drie maanden na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde eindtermen van de tweede graad”. De bepaling zou duidelijker beantwoorden aan de doelstelling wanneer in punt 1° tussen de woorden “aanvraag” en “gebeurt” de woorden “voor het schooljaar 2021-22” worden ingevoegd.

6. Punt 3° van het voorgestelde artikel 146, § 5, van de Codex secundair onderwijs bevat geen afwijking van de termijnen bepaald in § 1, eerste lid, en § 3, eerste lid. Het verdient aanbeveling om punt 3° om te vormen tot een tweede lid van § 5.

7. Aangezien in het decreet van 12 februari 2021 ‘betreffende de onderwijsdoelen voor de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs en diverse andere maatregelen’, niet enkel eindtermen, maar ook onderwijsdoelen zijn geregeld, en artikel 146 van de Codex secundair onderwijs niet beperkt is tot eindtermen, verdient het aanbeveling om in de inleidende zin en punt 1°, van het voorgestelde artikel 146, § 5, het begrip “eindtermen” te vervangen door “onderwijsdoelen” of om naast eindtermen minstens ook te spreken over de “specifieke eindtermen”.

⁴ *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 827/1.

8. Voor het schooljaar 2021-22 dient de afwijkingsaanvraag te zijn ingediend “uiterlijk drie maanden” na bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van de onderwijsdoelen. Dit is uiterlijk op 28 augustus 2021 aangezien het decreet van 21 februari 2021 is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 26 mei 2021. In de verantwoording van amendement nr. 2 staat dat de geamendeerde artikelen in werking treden op 1 september 2021. Als de stellers van het ontwerp willen dat een afwijkingsaanvraag geldig kan worden ingediend vóór 1 september 2021, dan lijkt minstens bepaald te moeten worden dat de voorgestelde bepalingen in werking treden op het ogenblik van de bekendmaking van het decreet. Daartoe dient artikel 233 van het ontwerp van decreet ‘over het onderwijs XXXI’ te worden aangevuld.

Amendement nr. 4

9. Uit de verantwoording blijkt dat het de bedoeling is om het voorgestelde artikel 188*bis* van het ontwerp van decreet ‘over het onderwijs XXXI’ terugwerkende kracht te verlenen tot 1 september 2020.

Om deze terugwerkende kracht te realiseren, zal artikel 233 van het ontwerp van decreet ‘over het onderwijs XXXI’ moeten worden aangepast.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME